

ANATOLIA

SA SELLA

REVISTA DEL
CENTRE CULTURAL
DE
SENCELLES

EDITORIAL

Quan arrabassam sa primera fulla des calendari nos trobam amb un nou mes, Febrer. En aquest mes quasi no surt cap dia en vermell o festiu. Això no passa en es cas del nostre poble ja que durant aquest temps tenim ses dues festes més entranyables i sobretot més nostres. Sa més propera i a sa que volem fer menció es sa festa de Santa Agueda.

Un any més es Centre Cultural es dona a conèixer amb l'organització dels diferents actes que amb motiu de tal festividad es venen realitzant.

Enguany desde SA SELLA donam les gràcies a la col.laboració que hem tingut de l'Excelentíssim Ajuntament, Sa Nostra, Banca March, Societat de Caçadors i de tot es poble de Sencelles que gracies a la seva aportació fa possible la celebració de Santa Agueda.

Per tant quedau tots convidats a menjar els botifarrons, sa llençonissa i es vi que gratuïtament es repartirà a tots els assistents.

Els actes son:

DIMARTS DIA 4: A les 8 ENCESA DE FOGUERONS a la Plaça d'Espanya amb torrada de botifarrons i llançonissa i a més vi a rompre.

Animarà sa vetlada MADO BUADES I EL SEU GRUP DE XIMBOMBERS I GLOSADORS DE SA POBLA.

DIMECRES DIA 5: A les 10 des matí CERCAVILA a càrrec de les típiques xeremies.

A les 11 OFICI SOLEMNE.

A les 12'30 l'Ajuntament obsequiarà al poble amb un vi espanyol.

Seguidament hi haurà ses típiques corregudes.

A les 15'30 CRAN CONCURS DE CARROSSES.

A les 15 concentració a Ses Escoles.

PREMIS:	Primer.....	10.000	pesetes
	Segon.....	7.000	"
	Tercer.....	5.000	"

Premi a sa originalitat....5.000 pesetes.

Hi haurà un obsequi per a tots els participants.

Els premis estan donats per:

EXCELENTÍSSIM AJUNTAMENT DE SENCELLES

SOCIETAT DE CAÇADORS

"SA NOSTRA"

BANCA MARCH

MOLTS D'ANYS I BONES FESTES

CENTRE CULTURAL

SANTA AGUEDA

Tothom coneix la història de Sta. Agueda de Sencelles. Un any, que no sabem quan era, fa molt de temps, per la diada de Sta. Agueda, els sencellers encara no havien pogut sembrar per falta de saó. Feren promeses i vots al Sant qu'els duqués la pluja. La duqué Sta. Agueda i sembrant tan tard encara donà bona anyada. De llavors ençà és conatrona de Sencelles Sta. Agueda.

Sencelles no és un noble molt pobre de pluges. La nostra estació pluviogrètrica, l'Oliba, reculleix una mitjana anual de 580 l. - molt més que els nobles del Sud de Mallorca. Més que Lloret o Montuïri, però té més set que ells dos, perquè el terreny és més prim i passada la primavera, quan l'estiu entra en sec, sent la falta d'humiditat.

Fà ja molts d'anys que un amic meu de Sencelles, tingué arrendada la possessió de Morelló. Al cap de temps d'haver-la deixada, el vaig topar per Ciutat i li vaig dir: qué torneríeu venir a conrar per Sencelles? En va contestar: Si lleven el mes d'Abril del calendari - tornaré tot d'una. Sencelles ha tingut set.

Deu fer una dotzena i mitja d'anys que D. Joan Pizà, senyor de la possessió de Ca'n Reió, home arosarat i emprenador, cavà un forat profund a la seva finca i hi trobà una quantitat inaportable d'aigua. Els sencellers que pogueren, l'imitaren en les seves terres i comprovaren que Sencelles estava damuntuna gran bassa d'aigua. Sencelles - deu molt al malogrut amic meu Sr. Pizà: ens ha duit, entre altres coses, la gran riquesa de l'aigua.

Alegria buida per ara. Tot allò que ha de comorar el pagés (electricitat, petrolis, adobs químics, assegurances socials, eines de treball, etc.), per amunt per amunt; allò que ha de vendre, a menys de mig preu del just i el pagés privat de vendre directament al consumidor i xuclat per revenedors que li paguen un quart del que en treuen. Tothom ha engreixat damunt l'esquena del pagés. Acabat per la fam i la injustícia, el senceller ha anat per força a fer feina a altres llocs i deixat que l'aigua rica reposi enterrada a la seva finca.

Això que la dictadura tingué i deixà "atado y bien atado" i que ara pareix que es va desfent a poc a poc a alguns llocs, a ca nostra continua igual, fermat i ben fermat: ni un nuu s'ha desfet, ni un cordelló s'ha rombut.

En conseqüència l'oració del senceller és aquesta: Sta. Agueda, verge i màrtir, que moríreu per la lleibertat del poble de Catània - que regàreu amb la vostra sang i que duquéreu la pluja al nostre poblet agraït, duis-nos ara, rompudes les cadenes d'opressió dels es-

trany, el poder de decidir i governar-nos per nosaltres mateixos en llibertat i justícia i omplir els nostres camps de verdor, hortalissa i fruita i al poble de pau i alegria Amén.

Es copia d'un articlet de Mn. Bartomeu Oliver.

CANVI de RECTOR

El nou rector de Sencelles es Don Simó.

Va nèixer a Maria on va pasar la seva infantesa. De jove va entrar al Seminari i fou ordenat sacerdot l'any 1971.

Va estar un any a Binissalem com a diaca primer i després com a vicari. Posteriorment va passar a Biniali d'on té molts bons records. De Biniali passà a distintes barriades de Ciutat, per cert bastant conflictives, entre elles Corea (General Riera), Inmaculat Cor de Maria (als voltants de la plaça de toros), Parròquia des Poligon de Llevant i finalment a la de sa Vileta.

Sa Vileta es una zona dormitori i la califica com una barriada variada i agradable.

Ara l'alegre sa perspectiva de tornar a un poble, fer-se un veïnat més i intentar una parròquia amb un esperit de servei.

Li demanarem quina idea tenia damunt es poble de Sencelles.

El califica com un poble en solera per sa seva antigor. L'ha conegut mitjançant el llibre de la Venerable del Pare Colombás i un llibret de Don Bartomeu Oliver. Per a ell la Mare Superiora es cim i essència que identifica tot el poble.

A sa pregunta quina diferència hi ha entre una parròquia de Ciutat i una de poble mos va contestar que més que la parròquia en si es s'entorn es sa gent que es diferent. Es tracte personal es més directe a un poble, hi ha una familiaritat que no es dona a Ciutat. Com a parròquia en sí hi ha es mateixos servicis.

Personalment ens va causar una grata impressió i li desitjam una bona i llarga estanci entre noltros.

AMB EL SENYOR BATLE

Hem parlat amb el Sr. Batle de tota una sèrie de qüestions i problemes que dada la seva actualitat creim son de gran interès.

El punt abordat es el de la carretera d'Inca.

Ja està aprovat per part de sa Comunitat Autònoma es fer sa nova carretera amb un presupost de 112 millons en obra.

S'ha fet ja s'acte previ a ses expropiacions. Damunt aquestes cal senyalar que finques s'han expropien poques i de ses que es vegin afectades resenyar que no entrarà cap màquina dins ses finques que no hagin cobrat es propietaris es valor de ses parets que s'espenyin. En quant en es preu que se pagarà per ses expropiacions serà un preu de finca normal.

Segurament ses obres començaran enguany. Sa carretera tindrà una amplitud de calçada de sis metres i a més un metro a cada banda. En es cementeri se mirarà per part de s'Ajuntament que hi hagi un marge més gros.

Senyalar que se suprimeixen els revolts des serral des vent i no se tocarà cap casa.

Es evident que aquesta carretera una vegada arreglada pot beneficiar molt a Sencelles.

Un problema del que també parlarem es el de les cases velles.

Damunt ell ses persones que tenguin interes de fer obra de cara a una modificació d'aquestes vivientes, es dona un préstec fins a 2.700.000 a tornar en 13 anys a un interès del 8 per cent i amb possibilitat d'una subvenció a fons perdut de 100.000 a 150.000 pesetes.

Seguint amb aquest tema se té s'idea de construir una sèrie de vivientes, devers una dotzena, en es terrenys que ara ocupa es corral d'es Quarter. Això en opinió d'es Batle donaria lloc a una baixada de preu de ses cases velles, lo que suposaria que segurament sa comprarian més.

Dos projectes totalment nous son sa Casa de Cultura i es Mercat cubert.

En quant a sa Casa de Cultura està en projecte canviar s'ajuntament de lloc i posarlo a sa Plaça i en es local que actualment hi ha s'ajuntament amb unes modificacions fer hi una Casa de Cultura on hi tenguin cabuda totes ses entitats des poble: club de futbol, tercera edat, caçadors...

Com a novetat en es darreres es construirà un local cubert de 240 metres quadrats per a comèdies, conferències...

També senyalar que es terrat de damunt s'ajuntament se tancarà de vidres per un local de pintura.

S'ajuntament a sa Plaça tendria sa planta baixa per oficines i es serà a

que se farà un despatx per s'oposició.

Tot això probablement estarà fet abans de ses pròximes eleccions.

Un altre punt que tocàrem va esser es Poliesportiu que aviat s'acabarà.

S'asfaltarà tot. Es vespres se podrà anar a fer deport. A més s'hi posarà una mica de bar.

En un projecte a llarg plaç se té ganes de ampliar-lo i que es camp de futbol passi allà.

Un altre tema es el de sa valoració catastral.

S'ha rebaixat bastant lo que en principi s'havia posat, que era molt elevat ja que s'havien valorat els alts igual que ses plantes baixes. Per part de s'Ajuntament s'ha devallat es tipo des 20 en es 12.

Per concluir aquesta llarga i densa xerrada amb el Sr. Batle hem parlat del que pensa fer de cara a les pròximes eleccions.

Segons ens ha dit no pensa, de moment, tornarse presentar com a cap de llista.

Després d'aquest temps de estar a s'Alcaldia ha senyalat que es poble més que conciencies politiqueres vol veure realitats, mai s'ha d'interposar sa política als interesos des poble.

Davant la dificultat i el risc d'imprecisió que suposa contestar una entrevista, us vaig demanar que em posàssiu per escrit el que em voliu preguntar.

Les preguntes que escriguereu servirem per fer un nombre monogràfic de la revista "Sa Sella". No es una cosa amagada a ningú que ja som als darrers dies d'es tança a Sencelles: això suposa moltes coses, com és: ordenar, completar, visitar, tancar l'exercici..., davant aquestes circumstàncies és impossible que amb nau, serenament i reposada pugui donar una resposta.

Això no obstant vull dir, sense que això suposi el desaire de no respondre per moters les preguntes que me fereu, que m'en vaig de fer

SENCELLES TEMPS ENRERA

A la revista SA SELLA que sortí amb motiu de Santa Agueda de l'any passat recordàvem com era un temps aquesta festa. Enguany hem trobat convenient mirar una vegada cap enrera i veure com era Sencelles fa més de cinquanta anys.

Potser la gent de més edat recordi bé la vida des nostre poble durant l'any 1930. Enguany no hem parlat amb cap persona perquè nos contas com era la vida quotidiana dins Sencelles. Ara i desde aquesta revista vos convidem a volar un poc amb s'imaginació i partiguem de les xifres i d'atos que hem recollit cadascú se situï en aquells dies.

Per començar veim que sa població pujava a un total de 3.056 persones de les 1829 vivien dins es nucli urbà de Sencelles i la resta es trobava repartida pels distints nuclis repartits dins el terme municipal; destaquem Biniali en 453 habitants, Ruberts que en aquells dies en tenia 77, Jornets amb 46, Cas Canar en tenia 44, Son Arrossa 33 i així molts d'altres com Judi, Leyar, Biniferri...

S'economia d'aquells anys era típicament agrícola predominant sobre tot es cultiu des cereals de secà i sa vinya. Amb concret es conraven 2.539 cortarades de cereals i 1.789 de vinya. Seguien, en quant a importància de cultiu, es figuerals i ets amatlerars.

Hi ha poques referències a sa ganaderia, només tenim que hi havia 40 vacas per fer llet i 135 cabres també per fer llet.

Orida especialment s'atenció es número tan gros de carros que hi havia. En concret tenim 74 carros amb molles, després hi ha una distinció entre carros de una tonelada que son 315 i carros que no arriben a sa tonelada que son 92. Carretets petits n'hi havia 27. També hi havia moltes bicicletes, en concret 184.

Coltes com es bo de fer suposar no eran massa abundants. De

registrats n'hi havia 20, dels quals 5 eren de lloguer i 2 de mercancies. I si pocs cotxos tenien els sencelles d'aquells dies s'única moto que a l'any 30 trobam dins la vila mos demostra que mes be erem un poble poc motoritzat.

Que Sencelles per aquells anys tenia més vida que ara ho demostra es gran número de comersos i petites industries que hi havia.

Botigues ni havia 9, cafes 8, tenien obert 4 barbes, també 5 ferrers i 4 fusters. Hi havia 2 sabaters i un taller de sabates a més dúna serradora, un laboratori, una teulera i molts d'altres comerços que també avui estan oberts.

Es cuadro de ingresos i gastos de s'Ajuntament durant aquest any es molt curiós i demostratiu de lo molt que ha pujat es nivell de vida desde llavors fins ara.

Es total de ingresos era de 64.956 pesetes i es total de gastos era de 55.463 pesetes. A resaltar (ja que estam damunt festes) ses 1535 pesetes que anualment es destinaven per subvencionar ses festes.

Podríem seguir recordant més coses d'aquells anys passats pero creim que lo exposat fins ara es suficient com per fervos una idea de com era el nostre poble fa 50 anys. Potser després d'haver llegit aquestes retxes es mes vells mirareu en nostalgia aquells anys i es més joves les mirareu al manco amb un poc d'enveja perque si une cosa es certa es que Sencelles en aquells dies tenia molta més vida que ara, pero si una cosa es clara es que Sencelles tan llavors com ara es un gran poble.

RADIO

SENCELLES

Per ventura sabeu que a Sencelles hi ha una emisora independent de ràdio, i si no, ara ho sabeu.

S'idea ja feia molt que mos picava es nas, però no ha estat fins fa unes quantes setmanes que l'hem duita a sa pràctica. Som cinc amics que en base a unes lleugeres aportacions econòmiques, hem armat un equip rudimentàriament bàsic, per tal de poder emitir.

Les nostres pretensions no són massa elevades; no pretenem fer "Supergarcías", ni "Horas veinticinco", sino una ràdio amena, divertida, mallorquina (que no n'hi ha cap) i sobretot sencellera. En cas de no agradar-vos s'idea posau Ràdio Balear. De totes maneres, acceptarem tota mena de suggerències, la qual cosa no vol dir que les escoltem.

De moment emitim diàriament de set a vuit de l'horabaixa, al 91 Mhz. F.M. (aprox.), en so monocanal, però feim comptes augmentar ses hores d'emissió (sobretot en s'estiu, si no ens han tancat es Kiosko). Cada dia donam una sèrie de notícies d'actualitat, juntament amb altres seccions d'interés públic (Horòscop, es temps, entrevistes, etc.); menció especial mereix es programa dels dilluns, que és eminentement esportiu, amb un seguiment singular del C.F. Sencelles.

Tenim pensat fer una sèrie de projectes:

--Organitzar un baratillo, és a dir, un esoi en el que es poden vendre, comprar, intercanviar o regalar, fins i tot, objectes de particular a particular gratis.

--Fer una sèrie d'enquestes damunt temes que puguin interessar als sencellers, i aleshores radiar-les.

--Si qualque comerç de Sencelles es vol anunciar, aquí ens té per servir-lo. Això, com és clar, no resulta de franc, però només es demanarà una determinada quantitat (petita), per tal d'ajudar a la Ràdio Independent de Sencelles en les seves despeses de manteniment (no cercam beneficis personals).

--També si algú vol dedicar cançons, només s'ha de posar en contacte amb nosaltres.

--Aumentar la potència d'emissió, però de moment no tenim ni un dur

Esperam la vostra acollida i col.laboració. Amén.

ESPORTS

Per començar, hem de fer un poc d'història de lo que ha passat fins en aquest moment en el present campionat de Tercera Regional.

Per ara no poden anar millor les coses, ja que de les 15 jornades disputades n'hem guanyat 11, empatat 1 i perdudes 3.

Estam classificats en segona posició, a un punt del cap de lli i amb tres de diferència del tercer classificat.

S'han marcat 47 gols i ens han fet 21; per tant, es veu que hi una bona devantera, que aconsegueix la seva missió: marcar gols. En quant a la defensa i porter, les fan bastants gols amb facilitat, però això no vol dir que no juguin bé.

Es una reglita que es fa una bona temporada i dins l'ànim de tots està que es pugui quedar entre els dos primers, per a poder disputar la promoció d'ascens a Segona Regional.

Cal destacar l'aument de pública amb relació a temporades anteriors i això es degut a dues coses fundamentals: la primera, com és de suposar, és la bona marxa del equip, i la segona, sense cap dubte és la gran moguda que ha organitzat la "Penya Garrover", amb el popular joc de "la porrita", la qual mou molts de participants.

D'aquesta manera podem resumir lo que és el món del futbol dels darrers 4 mesos, ja que si sabem això queda dit tot.

